

BARN- OCH UTBILDNINGSNÄMNDEN

Er referens:

Vår referens: Eva Albihn

Direkttel: 040-641 13 06

Direktfax:

E-postadress: eva.albihn@lomma.se

Diariernr:

Revisionen

Kommunstyrelsen

Yttrande över revisionsrapport, ”Rektors styrning och ledning”

Inledning

Barn och utbildningsnämnden har getts möjlighet att yttra sig över rubricerad rapport och vill med anledning härav lämna följande yttrande.

Bakgrund

Revisionsrapporten betonar rektors betydelse för verksamhetens måluppfyllelse och hänvisar inledningsvis till en rapport från Skolinspektionen (år 2010) som visar brister i många rektorers och förskolechefers ledarskap utifrån som det är tänkt i lagstiftningen.

Den granskning som nämnden har att yttra sig över har skett utifrån fyra uppställda revisionskriterier som berör följande områden:

- Rektors uppdrag och ansvar jämte befogenheter
- Rektors kunskaper och stöd för uppdraget
- Rektors organisation av verksamheten utifrån styrdokument, elevers behov och befintliga resurser
- Rektors systematiska kvalitetsarbete

Den revisionella bedömningen ger rekommendationer till barn och utbildningsnämnden att beakta i det fortsatta utvecklingsarbetet, vilka redovisas kortfattat nedan:

- Förändring i organisationen vad gäller uppdragen som områdeschef tillika rektor bör övervägas
- Uppföljning av om intendenttjänster gett önskade effekter
- Översyn av stöd och samordning avseende områdena skolutveckling, personal och ekonomi
- Tillse att gällande författningar avseende barn i behov av särskilt stöd följs
- Tillse att det systematiska kvalitetsarbetet utvecklas och förbättras på både enhets- och huvudmannanivå.

Postadress	Besöksadress, Kommunhuset	Telefon, växel	Telefax, växel	Internet
Kommunhuset 234 81 LOMMA	Hamngatan 3 Lomma	040-641 10 00	040-641 13 90	http://www.lomma.se

Yttrandet nedan följer i princip de rubriker som finns i revisionsrapporten.

Uppdrag, ansvar och befogenheter

I redovisningen av rektors uppdrag nämns uppdraget att tillika vara områdeschef. Utöver att ha förskolechefer underställda sig har flera områdeschefer/rektorer även biträdande rektorer underställda. Förändringen i titulatur från rektor till områdeschef förklaras framförallt av förändringar i de statliga styrdokumenterna som föranlett ny titulatur för de som är chefer för förskoleverksamhet, förskolechef. Dessa benämndes tidigare bitr. rektor.

Genom dessa förändringar, ny läroplan för förskolan, förändringar i skollag jämte en kraftig ökning av barn i förskoleålder och tillika utbyggnad av förskoleavdelningar har behov av gemensamma träffar för ansvariga för förskolan konstaterats. Inte sällan har detta behov varit påkallat just av behovet att tillgodose platsbehovet. Dessa träffar har letts av utbildningschefen. Som rapporten konstaterar har denna grupp inget mandat att fatta kollektiva beslut. Däremot kan enskilda förskolechefer fatta beslut genom vidaredelegation eller genom att dessa ryms inom uppdrag och delegerad budget.

Kunskaper och stöd för pedagogiskt ledarskap

Rapporten beskriver ett behov av mer stöd till rektorerna från förvaltningen i frågor som gäller utveckling, kontakt med högskolor och universitet. Rapporten förmedlar också att flera rektorer anser att kontorets storlek inte är tillräckligt för att ge det stöd som kan behövas.

Den bedömning som lämnas i rapporten uppmärksammar att förvaltningen bör göra en översyn av behov av övergripande stöd inom bland annat området skolutveckling och det påtalas en risk i att utvecklingsfrågor kan prioriteras olika i rektorsområdena.

Dessa behov av stöd har noterats av förvaltningen som också konstaterat att det även finns behov av en större samordning av att arbeta med olika projekt, såväl de som följer av olika satsningar på skolan och förbättrad måluppfyllelse som kommunens egen utveckling. Detta ligger även i linje med det som nämnden påtalat om likvärdighet och systematisk kvalitetsuppföljning. Det planeras nu för att organisationen ska kompletteras med en funktion/tjänst för bland annat dessa uppdrag.

En ytterligare bedömning som rapporten innehåller är behov av övergripande stöd till rektorerna inom områdena personal och ekonomi.

I slutet av 2013 påbörjade ekonomichef och förvaltningschef arbetet med att förbättra och förtydliga ekonomiprocessen och klarlägga även behovet av stöd i denna, i syfte att förbättra rapportering och uppföljning på alla nivåer i organisationen vilket även inkluderar uppföljning till nämnd. Processen har också visat på ett behov av att tydliggöra rektors respektive ekonomens ansvar i arbetet med budget och uppföljning. Tre rektorer har utgjort ”pilotgrupp” i denna process och medverkat till att förtydliga vilken utdata som behövs. Underlag och verktyg för löpande uppföljning kommer att förbättras avsevärt. Under mars månad har pilotgruppen använt en ny rapporteringsmall.

Det noteras att granskningen av område Bjärehov resulterade i en granskningsrapport som föreslår åtgärder som väl stämmer överens med den processen som pågår i syfte att förbättra uppföljning och rapportering.

Behov av stöd inom område personal uppmärksammas också i rapporten. Främst gäller detta vid rehabiliteringsfrågor. Detta har tidigare diskuterats i rektorsgruppen och med personalchef. Rekommendationen om översyn noteras och förvaltningen kommer att kartlägga vilken form av stöd som efterfrågas för att kunna klarlägga hur det ska kunna tillgodoses.

Verksamhetens organisation

Revisionsrapporten beskriver inom detta avsnitt rektorers uppfattning om elevhälsan och dess stöd. Vidare uppges att de upplever att tillgången till skolsköterska och kurator inte är tillräcklig.

Förvaltningen har noga följt utvecklingen av elevantal i förhållande till resurs för skolsköterska och kurator. Redan i samband med budgetförslaget för 2014 konstaterade nämnden att medel för ytterligare skolsköterskeresurs bör tas i anspråk av den s.k tillväxtposten. I samband med internbudgetens fördelning har också elevhälsan tillförts ytterligare resurs för skolsköterska.

Den bedömning som redovisas stödjer pågående förändringsarbete inom resurs- och lärcentrum. Den uppmärksammar också vikten av att nämnden tillser att gällande författningar avseende barn i behov av särskilt stöd följs. De uppgifter som revisionsrapporten redovisar, vill nämnden påpeka, gällande resurs- och lärcentrums organisationsmässiga förhållanden, har ej inhämtats från områdeschef och rektor på resurs- och lärcentrum.

Genom det systematiska kvalitetsarbetet kommer nämnden att följa upp detta författningensliga uppdrag. Till följd av att nämndsplan för 2014 har ett innehåll som också följer skolförfattningarna och särskilt tar fasta på de utvecklingsområden som skolinspektionen uppmärksammat kommer återkopplingen till huvudmannen att vara mera omfattande. Vidare kommer avvikelser i måluppfyllelse att redovisas, analyseras och kommenteras utförligt.

Ändamålsenligt systematiskt kvalitetsarbete

Det systematiska kvalitetsarbetet är ett av de områden som skolinspektionen i sin granskning uppmärksammat som förbättringsområde. Barn och utbildningsnämndens nämndsplan för 2014 har tagit fasta på detta och det anges tydligt inom vilka områden och när återkoppling till huvudmannen, nämnden, ska ske.

Nämndsplanen jämte skolinspektionens granskningsrapport har utgjort grunden för utveckling av det systematiska kvalitetsarbetet, ett utvecklings- och ett förbättringsarbete som alltid pågår.

Revisionell bedömning

Barn och utbildningsnämnden har i budget för 2014 erhållit 1 mnkr utöver ram för att förstärka skolledningen. För att avlasta rektorer vissa administrativa uppgifter som inte har ett

direkt samband med ledningsuppdraget har medel för inrättande av en tjänst som skolintendent i södra kommundelen tagits i anspråk. Sedan årsskiftet 2013/2014 är denna tjänst bemannad. Det är som också konstateras i rapporten för tidigt att uttala eventuella effekter, men flera skolledare har redan gett förvaltningen en positiv återkoppling. Det har även varit positiva reaktioner från skolledarförbunden.

Resterande medel kommer att tas i anspråk för förstärkning av ledningsorganisationen för förskolan i södra kommundelen.

Befolkningsprognosen visar en fortsatt kraftig tillväxt de närmaste åren, framförallt i den södra kommundelen. Det är barn i åldern 6 år och äldre som ökar kraftigt. Av såväl denna anledning som skälet att skapa en tydligare ansvarsfördelning som nämns i revisionsrapporten ses organisationen kontinuerligt över.

På sidan 11 kommenteras Skolinspektionens rapport från våren 2013. Nämnden vill uppmärksamma att Skolinspektionen inte yttrar sig där angående eventuell olämplighet i ett dubbelt uppdrag som rektor och områdeschef i Lomma kommun.

För rekommendationen om översyn av behov av övergripande stöd och samordning hänvisas till det som redovisas ovan i föreliggande yttrande.

Det konstateras att utvecklingen av det systematiska kvalitetsarbetet pågår och fortsätter och att uppdraget om att tillse att gällande författningar avseende barn i behov av särskilt stöd följs är en del i detta både på enhets- och huvudmannanivå.

Avslutningsvis kan, med hänvisning till Skolinspektionens granskning av rektors ledarskap som rapporten nämner, konstateras att resultatet för Lommas vidkommande skiljer sig i flera avseenden från det som tas upp generellt i den övergripande rapporten. Berörda rektorer och förvaltningsledning var till följd av granskningen av rektors ledarskap i Lomma inbjudna att medverka vid en konferens anordnad av Skolverket i syfte att redovisa resultatet och sprida goda exempel.

BARN OCH UTBILDNINGSNÄMNDEN

Kristina Kinnman-Starck
Ordförande

Eva Albihn
Förvaltningschef